

SPOLEČNÁ TISKOVÁ ZPRÁVA

úterý 28. listopadu 2023

Větrná energetika má v Česku velký potenciál, obce by ale měly pečlivě vybírat provozovatele

Volba firmy, se kterou bude obec více než 20 let spolupracovat, je klíčovým bodem celého rozhodování o výstavbě větrné elektrárny

Větrné elektrárny v České republice by podle nejnovějších plánů vlády měly v nejbližších letech zpětinásobit celkový výkon až k hranici 1 500 MW. Česká společnost pro větrnou energii (ČSVE) a Komora obnovitelných zdrojů energie [předpokládají](#) dokonce ještě o třetinu víc. Větrné turbíny tak významně přispějí k energetické soběstačnosti země. Některá města a obce už projevily zájem o umístění větrných elektráren na svých katastrech a vstupují do bližších jednání s investory. Rozhodnutí o výběru důvěryhodného partnera by měly obce věnovat velkou pozornost, často jde o klíčový faktor rozhodující o úspěchu celého projektu. ČSVE jako asociace zastupující obor větrné energetiky připravila ve spolupráci s Komorou OZE a Ministerstvem průmyslu a obchodu pro obce takzvané [Větrné desatero](#) a je připravena obcím v tomto kroku pomoci a poradit, jak nenaletět nedůvěryhodným firmám a nereálným nabídkám.

Tuzemské větrné elektrárny vyrobily za letošní první pololetí podle údajů Energetického regulačního úřadu 344 tisíc megawatthodin bezemisní elektřiny, což znamenalo pokrytí spotřeby 200 tisíc domácností. Přesto zůstává skutečný potenciál větrné energie v České republice zatím málo využitý.

Změnit se to může už v následujících letech. Vláda deklarovala zájem na posílení role větrných elektráren v budoucím českém energetickém mixu s cílem zpětinásobit do roku 2030 celkový instalovaný výkon větrných turbín v Česku až na 1 500 MW. ČSVE společně s Komorou OZE očekávají, za předpokladu dokončení legislativních prací na zjednodušení a zkrácení procesu povolování, dosažení celkového výkonu 2 000 MW. V místech s dobrým větrným potenciálem, které splňují požadavky na případnou výstavbu větrných elektráren, v posledních měsících postupně probíhají jednání nebo veřejná projednávání. Během nich investoři představují městům a obcím své nabídky na spolupráci při výstavbě a provozu větrných elektráren.

„Pro obce, které chtějí postavit vlastní větrnou elektrárnu, nebo mají na svém území vhodné lokality a chtějí se na dobré spolupráci se stavebníky domluvit, je přitom právě výběr

partnera klíčovým krokem. Doporučujeme proto zastupitelům, aby nic neuspěli a pro co nejkvalitnější výběr si nechali předložit i více nabídek. Následovat by mělo skutečně důkladné prověření případného partnera,” řekl Štěpán Chalupa, předseda Komory OZE.

„Společně s Ministerstvem průmyslu a obchodu a Komorou OZE jsme pro obce připravili takzvané Větrné desatero, praktického rádce, jak přistupovat k nabídkám na stavbu větrné elektrárny a to včetně tipů na výběr solidního provozovatele. Věříme, že respektování těchto hlavních zásad jim výrazně ulehčí cestu k výstavbě větrných elektráren. Obcím, které si nejsou jisté a marně hledají potřebné informace, jsme samozřejmě připraveni pomoci a poradit i osobně,” uvedl Michal Janeček, předseda České společnosti pro větrnou energii (ČSVE).

„Někteří developéři nabízí obcím nadprůměrné odměny jen proto, že už předem ví, že svůj projekt budou chtít prodat – a nový majitel ať se s tím popasuje jak chce. Třeba pak bude muset dohodnout s obcí snížení dohodnutých odměn, nebo se projekt nepostaví. Potíž je, že takový developer hned na začátku obci neřekne, že to dělá na prodej. Obcím proto doporučujeme vyvarovat se nabídkám s nápadně vyššími odměnami,” dodal Janeček.

První kroky zástupců obce by určitě měly vést do obchodního a insolvenčního rejstříku, kde si mohou udělat dobrý přehled o historii, činnosti i pověsti nejen samotné společnosti, ale případně i podnikatelské minulosti jejích hlavních zástupců. Dobrymi informačními prameny jsou samozřejmě i otevřené zdroje v čele s internetem, mediálními výstupy atd. Přemrštěně vysoké nabídky i ochotné zvyšování odměny pro obec zase mohou ukazovat na neznalost finanční rentability projektu nebo snahu uvést obec v omyl a získat její souhlas s projektem. Každý projekt je jiný, solidní a zkušená firma dokáže vždy nabízené odměny či příspěvky, ať už jsou v jakékoliv výši, odůvodnit a doložit. Česká společnost pro větrnou energii jako asociace zastřešující v ČR tuto perspektivní oblast výroby zelené elektřiny, nabízí samosprávám přehlednou „kuchařku“ doporučení a rad.

Top 10 otázek a tipů aneb Co nepodcenit při výběru dobrého provozovatele

- Má firma dohledatelnou vlastnickou strukturu, příp. nesídlí v daňových rájích?
- má stavebník (skupina stavebníků nebo firma) jasno, kde bude elektrárna stát (vlastní pozemky, pronajaté pozemky, nebo pozemky obce) a adekvátně vlastnickým poměrům přistupuje k návrhu obci?
- má firma zpracovanou prvotní dokumentaci projektu (plán umístění, prověřené možnosti připojení, prověřenou realizovatelnost projektu s ohledem na platná omezení a ochranná pásma obytných domů, přírody, armády, letectví, operátorů?)
- máme jistotu, že postavena bude kvalitní, moderní elektrárna s novými technologiemi, nikoli použité nebo repasované turbíny?
- jaká společnost bude v případě úspěšného dokončení projektu elektrárnu skutečně provozovat? Případně co se stane, když developer projekt přeprodá (nebo jiným způsobem projekt přejde na jinou společnost)?
- komunikuje firma stejně otevřeně i s ostatními obcemi v okolí?
- pokud firma slibuje cenově výhodnější dodávky energií, zastupitele by mělo zajímat, jak má takovou nabídku právně podloženou (developer by měl být buď zároveň držitelem licence na obchod s elektřinou nebo mít s takovou společností uzavřenou smlouvu, případně představit funkční model využití budoucího sdílení)

- má firma vůli po prodiskutování na zastupitelstvu představit projekt a nabídku občanům na veřejném projednávání?
- jsou nabízené odměny a další benefity skutečně reálné a projekt je ekonomicky „unesen“ a není nabízená odměna podmíněna například dosažením nereálné roční výroby, výnosu nebo nereálně vysoké ceny prodávané elektřiny? (Pokud obec dostane víc nabídek a některé budou řádově odlišné, tak je třeba být obezřetný.)
- zvládne firma nejen výstavbu a provoz ale i uvedení lokality do původního stavu? Uvažuje se o vytvoření nějakého rezervního fondu pro tento účel?

Větrné elektrárny pokrývají zhruba 1 % spotřeby elektřiny v ČR. Jedenáctkrát méně než v sousedním Polsku a dvanáctkrát méně než v Rakousku, které nemá moře. V rámci celé Evropy pokryly větrné elektrárny 17 % roční spotřeby elektřiny. ([WindEurope](#)) V roce 2040 by mohly české větrné elektrárny zajišťovat ročně téměř 19 milionů megawatthodin elektřiny, tj. asi 31 % dnešní roční spotřeby elektřiny. Jde o projekty po zohlednění všech omezení a praktických těžkostí spojených s jejich realizací. Uvádí to [analýza](#) připravená Ústavem fyziky atmosféry Akademie věd ČR pro ČSVE a Komoru OZE.

Kontakty

- Michal Janeček, předseda České společnosti pro větrnou energii, predseda@csve.cz, 602 796 687
- Štěpán Chalupa, předseda Komory OZE, stepan.chalupa@komoraoze.cz, 603 420 387
- Martin Mikeska, Média a komunikace, Komora OZE, martin.mikeska@komoraoze.cz, 603 780 670